

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

September 2022 | ET

The Grassroots View –3. hooaja 20. osa. Energiakriis

Üks neljast kodumajapidamisest Euroopa Liidus ei saa endale lubada piisavat kütet, jahutust või valgustust. Mida see tähendab Euroopa inimestele ja eriti nendele, kellel on vähem vahendeid? Selles netisaate osas analüüsitakse energiakriisi mõju meie igapäevaelule. Külas on **Elena Mastantuono** (EMSK), **Sonja Van Renssen** (Energy Monitor), **Sabrina Iannazzone** (Euroopa vaesusevastane võrgustik) ja **Thomas Dorget** (Confrontations Europe). (tk)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

JUHTKIRI

Juhtkiri

Energia on kõige alus

Hea lugeja!

Sõda Ukrainas ja COVID-19 pandeemia on kogu Euroopas ja maailmas toonud kaasa tõsise sotsiaal-majandusliku ebastabiilsuse. Sõja algusest on möödunud peaaegu seitse kuud ning kõikjal maailmas ohustavad inimeste elu ja heaolu hirm tõusvate energiahindade ja energiavarustuse ebakindluse pärast, samuti toiduhindade kõikumine ja ülemaailmne inflatsioon. Seetõttu domineerib Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee töö temaatikas lähikuudel olukord Ukrainas ja selle pikaajalised tagajärjed energiahindade tõusu näol.

Oma panuses Euroopa Komisjoni 2023. aasta tööprogrammi rõhutasime energiakriisi, mida on võimendanud ELi sõltuvus Venemaa gaasist, samuti vajadust piirata nii palju kui võimalik liidu kokkupuudet ebausaldusväärsete tarnijatega ja mitmekesistada oma energiaallikaid.

Tarneraskused ning liikmesriikide kohustus tagada kodumajapidamiste ja ettevõtete energiavajadus ei ole ainsad katsumused – lisaks tuleb hoida kurss 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamisele ja muude ELi pikaajaliste vajaduste rahuldamisele. ELi poliitika peaks samal ajal tooma majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnaalast kasu. Sellise maagilise kolmnurga lahendamine aitaks meie ühiskondadel kriise ületada, austades Maa taluvuse piire ja jätmata kedagi kõrvale.

Kui soovime kodanike nõudmistesse tõsiselt suhtuda, tuleb kodanikuühiskonna dialoogi parandada, nagu tõsteti esile Euroopa tuleviku konverentsil väljakäidud ettepanekutes. Komitee on valmis täitma oma rolli ja võtma konverentsi järeldustele vastavaid järeelmeetmeid, ning kui korraldatakse konvent, peab komitee sellel silma paistma. Jätkame selle nimel tööd ka 2022. aasta teisel poolel.

Loodan, et suvepuhkus on vähemalt teataval määral aidanud taastada meelerahu ja süstinud sisse uut energiat, mida me väga vajame uute katsumustega silmitsi seistes.

Christa Schweng

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president

ÜRITUSTE KALENDER

21.-22. september 2022, Brüssel

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täiskogu istungjärk

26. september 2022, Brüssel

Põhiõiguste ja õigusriigi põhimõtte aastakonverents - õigusriigi olukorda käsitleva aruande soovituste elluviimine

20.-21. oktoober 2022, Brüssel

Euroopa rändefoorum - 7. koosolek

OTSE ASJA KALLALE!

Veerus „Otse asja kallale“ jagavad komitee liikmed oma seisukohti Euroopa tegevuskava olulistest küsimustes. Seekord esitasime küsimusi komitee liikmele **Judith Vorbachile**, kes on täiskogu septembri istungjärgul arutlusele tuleva omaalgatusliku arvamuse „Sotsiaalne taksonoomia – väljakutsed ja võimalused“ raportöör. Uurisime tema seisukohta küsimuses, millised on Euroopa tasandil sotsiaalse taksonoomia rakendamise võimalused ja probleemid rohelise taksonoomia üle peetavate läbirääkimiste käigus.

JUDITH VORBACH: SOTSIAALNE TAKSONOOMIA KESTLIKE INVESTEERINGUTE JAOKS

ELi taksonoomia eesmärk on suunata investeringud kestlikku arengusse, pakkudes investoritele ja ettevõtjatele läbipaistvat klassifitseerimissüsteemi. Praegu keskendutakse ELi taksonoomiamääruses ja selle rakendusaktides kliima- ja keskkonnanäesmärkidele, mida täiendavad minimaalsed sotsiaalsed kaitsemeetmed. Kuigi komitee kiidab rohelised eesmärgid heaks, nõuab ta tervikliku kestlikkusealast lähenemisviisi, et taksonoomia hõlmaks nii keskkonnavalast kui ka sotsiaalset kestlikkust.

Minimaalsed sotsiaalsed kaitsemeetmed on kasulikud, kuid need ei ole piisavad, et tagada sotsiaalne kestlikkus töötajate, tarbijate ja kogukondade jaoks. Kavandatud sotsiaalse taksonoomia tähtsus kasvab veelgi, kui sellest saab osa üldisest sotsiaalsele kestlikkusele suunatud poliitikast. See tähendab ka sotsiaalhoolekande rahastamist valitsuse vahenditest ja toonitab avaliku sektori investeringute olulisust.

Komitee kutsub Euroopa Komisjoni üles avaldama juba hiljaks jäänud aruande, milles kirjeldatakse taksonoomia kohaldamisala laiendamiseks vajalikke sätteid, et hõlmata muid kestlikkuse eesmärke, nagu sotsiaalsed eesmärgid, nagu on nõutud taksonoomiamääruses. Komitee juhib tähelepanu kestliku rahanduse platvormi ulatuslikule ettevalmistavale tööle ning soovib järgida kavandatud eesmärke, milleks on inimväärne töö, piisav elatustase ja kaasavad kogukonnad, mis kajastuvad mitmetasandilises lähenemisviisis. Ka kavandatav äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiv pakuks sotsiaalsele taksonoomiale olulist täiendust, mille alusel saaks tegevusi hinnata. Komitee soovib alustada lihtsate kriteeriumidega ning näha ette lihtsad ja läbipaistvad menetlused. Eesmärk peaks olema sotsiaalse ja keskkonnahoidliku taksonoomia tihe lõimimine, kuid esimese sammuna võiks olla praktiline tagada vastastikused minimaalsed kaitsemeetmed.

Kasvavat nõudlust sotsiaalselt orienteeritud investeeringute järele tuleks toetada usaldusväärse taksonoomiaga, mis muudab sotsiaalsesse kestlikkusse panustavad ettevõtjad nähtavamaks. Hästi kavandatud sotsiaalne taksonoomia aitaks paljuski lahendada sotsiaalse rohepesu probleemi, mille puhul organisatsioon esitab eksitavaid väiteid oma toodete või teenuste sotsiaalse vastutuse kohta. See peaks olema eeskujuks ja peegeldama õigusaktides juba sätestatud eesmärkidest kõrgemaid eesmärke. Eelkõige tuleks selles viidata Euroopa sotsiaalõiguste sambale ja kestliku arengu eesmärkidele, näiteks inimväärset tööd käsitlevale 8. eesmärgile. Sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid tuleks täielikult kaasata taksonoomia väljatöötamise ja nende jaoks tuleks luua kaebuste esitamise mehhanismid. Nagu ka roheline taksonoomia puhul, on vastuoluline see, mida sotsiaalne taksonoomia peaks sisaldama. Just seepärast peaks selle määramine toimuma demokraatliku otsustamise käigus. Taksonoomia edukus on seotud selle usaldusväärusega ning selle alla kuuluvad tegevused peavad vastama üldiselt heakskiidetud kestlikkuse määratlusele.

KUJUTLEGE UKRAINAT...

Rubriigis „Kujutelege Ukrainat“ avaldame fotosid Ukraina sõjast ja selle tagajärgedest. Sageli on just ajakirjanikud need, kes lähevad meile ligipääsmatusesse kohtadesse, talletavad jäljed ega lase neil unustusse vajuda.

Selle foto on jäädvustanud Kiievi uudisteprogrammi „Faktõ“ ajakirjanik **Olha Tšaiko**, lisades sellele järgmise kommentaari: „See pilt on Hostomeli lennujaamast, kus maandusid Vene sabotöörid, ning purustatud angaarist, kus seisab maailma suurim lennuk – legendaarne „Mrija“. Venelased hävitasid selle, nagu ka teise, suurimate lennukite hulka kuuluva „Ruslani“. **Programmi „Faktõ“ kaameramees Vöktor Zelenkov** jäädvustas selle igaveseks meie mälestustesse.

„ÜKS KÜSIMUS...“

„Üks küsimus...“

Rubriigis „Üks küsimus...“ palume komitee liikmetel vastata ühele küsimusele mõnel aktuaalsel teemal, mis on Euroopa tegevuskavas tähtsal kohal. Septembrikuu väljaande jaoks rääkisime komitee liikme ja säästva arengu vaatlusrühma esimehe **Lutz Ribbega** energiakriisi ja taastuvenergia teemal. EMSK Info küsimus: Kuidas saab energiakriisiga tegelemisel lahendada taastuvenergia abil probleeme, mis on seotud suundumustega pöörduda tagasi söe- ja tuumaenergia juurde või lükata edasi rohelise kokkuleppe eesmärke?

Lutz Ribbe: Energiakriis ja taastuvenergia

2015. aasta veebruaris avaldas Euroopa Komisjon energialiidu paketi ehk vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimapoliitika raamstrateegia. Esitati häid ettepanekuid, üha uusi lubadusi, sealhulgas tunduvalt vähendada sõltuvust impordist, kooskõlastatult laiendada taastuvenergia tootmist ja

viia EL taastuvenergia valdkonnas maailmas esikohale. Väideti, et kodanikud tuleks asetada poliitika keskmesse...

Kui oleksime nende ettepanekute rakendamisse tõsiselt suhtunud, poleks me praegu langenud niivõrd sügavasse kriisi. Liikmesriigid näisid olevat rahul oma vana juurdunud poliitikaga. Saksamaa lasi enda pimestada Putini odavatest fossiilkütustest, leides isegi, et taastuvate energiaallikate laiendamine on „liiga kiire“. Viimaste arengut pidurdati ja selle tulemuseks oli tuuleenergia sektori tõeline kokkuvarisemine ja ligikaudu 40 000 töökoha kaotus. Poola ei suuda end kokku võtta ega loobuda kivisöest, Prantsusmaa unistab jätkuvalt tuumaenergia väidetavatest hüvedest. Tegelik olukord on aga kliimamuutuste taustal mõnevõrra troostitum, kuna üle poole Prantsusmaa reaktoritest tuli tehniliste probleemide ja ebapiisava jahutusvee tõttu võrgust laht ühendada. ELi sõltuvus energiaimpordist ei ole kunagi olnud nii suur kui 2021. aastal ja meie kulutused kliimasõbralike tehnoloogiatega seotud teadus- ja arendustegevusse on maailmas viimaste seas.

Kui soovime kliimaprobleeme leevendada, on meil praeguse olukorra lahendamiseks tegelikult ainult kaks võimalust: palju järjekindlam kokkuhoid ja tõeliselt ulatuslik taastuvenergia kasutamise laiendamine. Mõlemal on tohutu potentsiaal. Positiivse külje pealt pakuvad meie oma tuule- ja päikeseenergiaallikad tunduvalt odavamalt elektrit kui (ikka) veel tugevalt subsideeritud fossiil- ja tuumaelektrijaamad.

Seega tuleb ehitada palju uusi detsentraliseeritud tootmisrajatisi, aga moodustada ka uusi sidusrühmi, kellest peaksid saama energiasüsteemi ümberkujundamise alustalad. Seda põhjusel, et energiasüsteemi ümberkujundamine nõuab ühiskonna heakskiitu ja seda saab saavutada ainult inimeste kaasamise teel. Näiteks 90% Saksamaa taastuvenergiajaamadest kuuluvad eraisikutele, põllumajandustootjatele, ühistutele, VKEdele ja munitsipaalasutustele, mitte suurtele kommunaalettevõtetele. Ent vähe on tõendeid strateegiate kohta, mis tõeliselt toetaksid kodanikuühiskonna kaasamist, et suurendada detsentraliseeritud energia tootmise ja kasutamise potentsiaali töökohtade loomiseks ning tagada riigi vastutus energiasüsteemi ümberkujundamise eest ja selles osalemine, edendades tootvaid tarbijaid ja kodanike toodetud energiat. Maksame selle eest kallist hinda praegu ja ka lähikuudel. Kahjuks läheb see kalliks maksma ka kliimale.

Lutz Ribbe, kestliku arengu vaatlusrühma esimees, EMSK liige

ARVAKE ÄRA, KES ON KÜLAS?

Üllatuskülaline

Rubriigis „Üllatuskülaline“ leiate seisukohti ja arvamused inimestelt, kelle suhtumine, tegevus ja pühendumine on teistele eeskujuks. Käesolevas numbris avaldame artikli, mille on kirjutanud valitsusvälise organisatsiooni Promote Ukraine liikmed Olha Vehera ja Vasõl Kušmuns oma tegevuse kohta selles

vabaühenduses, mis töötab Brüsselis vaba Ukraina heaks.

Vabaühendus Promote Ukraine on sõltumatu meedia- ja kodanikuühiskonnaplatvorm, mis annab sõna Ukraina ja ELi ekspertidele mõlema poole jaoks olulistest küsimustes. Tegemist on Brüsselis asuva poliitiliselt ja valitsustest sõltumatu organisatsiooniga, mille eesmärk on võimaldada ukrainlastel asuda täitma rolli vabade Euroopa kodanikena. Vabaühenduse meeskond töötab selle nimel, et suurendada Ukraina nähtavust ELis ja samal ajal tutvustada Ukrainat Euroopa riikide poliitilistes, äri- ja valitsusvälistes ringkondades.

Organisatsiooni peamine ülesanne on olla vahendajaks ELi liikmesriikide ja Ukraina suhetes. Vabaühenduse Promote Ukraine pikaajaline eesmärk on luua võrgustik „Successful Ukrainians – Prosperous Ukraine“, mis koosneb inimestest, kes on valmis kasutama oma oskusi ja aega Ukraina hüvanguks. Organisatsioonis töötab ligikaudu 150 eri rahvusest vabatahtlikku. Enamik neist on Ukrainast, aga on ka Hispaaniast, Itaaliast, Belgiast, Prantsusmaalt, Kanadast ja USAst pärit liikmeid.

Et muuta solidaarsus Ukrainaga konkreetseks tegevuseks, ühines Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2022. aasta aprillis Euroopa Parlamendi Ukraina kodanikuühiskonna keskuse algatusega, mis võimaldab vabaühendusel osaliselt kasutada Brüsseli eurokvartalis asuvaid komitee kontoreid, ruume ja seadmeid (hoonekompleksis aadressil rue Belliard 68 ja rue de Trèves 74). Samuti annab komitee ka haldus- ja tehnilist tuge Ukraina kodanikuühiskonna tegevuse koordineerimiseks. Sel viisil on komitee pakkunud vabaühendusele Promote Ukraine turvalise kodu Euroopa südames. (ehp)

Olha Vehera ja Vasõl Kušmuns: „Promote Ukraine“ Ukraina kodanikuühiskonna häälena Euroopas

Kui euroopalik on Ukraina? Miks teda rünnati? Kas seal on vaja reforme? Millisena ja kus ta oma tulevikku näeb? Neile

küsimustele vastamiseks loodi 2014. aastal vabaühendus Promote Ukraine.

Praegu on need küsimused täpselt sama asjakohased, kuigi vastus on hoopis selgem. Koos kodanikuühiskonda esindavate kolleegidega teeb meie rohkem kui 150 vabatahtlikust koosnev meeskond

väsimatult tööd selle nimel, et võimendada oma Euroopa pürgimuses kirjeldamatuid raskusi kogeva Ukraina sõnumit ning näidata, kuidas EL ja selle liikmesriigid Ukrainale toeks on. Näeme end seega kodanikuühiskonna eestkõneleja ja meediakeskusena, olles sild ELi ja Ukraina vahel.

Eesmärgi saavutamiseks on tegevus jaotatud 10 töörühma vahel. Edusamme ja tulemusi kajastatakse veebisaidil, ajakirjas ja meie taskuhäälingus. Partnerluste tugevdamiseks on meil tasuta rahvusvaheline kasutajatugi organisatsioonide, ettevõtete ja algatusrühmade jaoks, kes pakuvad või otsivad abi Ukrainas. Brüsselis on meil kolm tegutsemiskohta: Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees asuvad tööruumid, mille tegi meile kättesaadavaks komitee president ja Euroopa jaamas asuvad ruumid, mida pakub meile Euroopa Parlamendi president – koos moodustavad need Ukraina kodanikuühiskonna keskuse – ning kultuurikeskus.

Kuue sõjakuu jooksul oleme

- pidanud üle 50 kohtumise mitmete Euroopa ja Aasia riikide, Euroopa institutsioonide ja NATOga, taotledes Ukraina õhuruumi sulgemist, sanktsioone Venemaa vastu, relvade saatmist Ukrainale, Ukrainale ELi kandidaatriigi staatuse andmist, Musta mere sadamate blokaadi lõpetamist, et oleks võimalik toiduaineid eksportida;
- korraldanud üle 55 meelevalduse Euroopa Parlamendi, Euroopa Komisjoni, Euroopa Ülemkogu, NATO ning Venemaa ja mõnede ELi liikmesriikide esinduste ees, millest suurimatel osales üle 8000 inimese, ning iganädalasi Lukoili boikotte;
- saatnud sõjaväeüksuste palvel rohkem kui 170 000 euro väärtuses humanitaarabi, sealhulgas kiirabiautosid, sõidukeid haavatute evakueerimiseks, isikukaitsevahendeid, sidevahendeid ja esmaabikomplekte;
- tegutsenud Brüsselis kahes laohoones, pakkudes toitu, hügieenitarbeid ja riideid Ukrainast ajutiselt saabunud põgenikele, aidates enam kui tuhandet inimest nädalas;
- toetanud pagulasi, andes neile psühholoogilist ja haldusalast abi, korraldades töömesse, jagades arvuteid ja jalgrattaid, pakkudes tantsuteraapiat, maalimiskursusi;
- kogunud raha Ukraina relvajõudude toetuseks #UkraineNeedsYou kampaania raames.

„Promote Ukraine“ on väga tänulik, et saab arvestada ELi väsimatu toetusega ja teeb kõik selleks, et peagi saavutataks nii Ukraina võit kui ka ELi liikmesriigi status.

Oma väärtustele kindlaks jäädes jätkame edendamist, teavitamist ja jagamist. Liituge meiega!

„Promote Ukraine“ liikmed:

Marta Barandi, „Promote Ukraine“ asutaja ja esimees

Marõna Jaroševõtš, Ukraina

Olha Vehera, Ukraina

Liza Bezveršenko, Ukraina

Ljuba Karpatšova, Ukraina

Vasõl Kušmuns, Ukraina

Oksana Terletska, Ukraina

José Aynat, Hispaania

Julia Tšervona, Ukraina

Irõna Nohai, Ukraina

Pieter Goossens, Belgia

Katerõna Poljakova, Ukraina

Oksana Bulda, Ukraina

Olena Kužõm, Ukraina

Bohdan Jeromenko, Ukraina

Olha Husarova, Ukraina

Anna Melentšuk, Ukraina

Andrea Castagna, Itaalia

Natalia Maksõmenko, Ukraina
Lesja Mahas, Ukraina
Ivanna Maltševska, Ukraina
Artem Šostak, Ukraina
Filip Haugland, Rootsi

Meie veebisaidid:

<https://www.promoteukraine.org/>

<https://www.ukrainianhub.eu/>

EMSK UUDISED

[Euroopa organiseeritud kodanikuühiskond jäta Ukrainat maha](#)

19. juulil korraldas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Krakówis kõrgetasemelise konverentsi Ukraina abistamise ja ülesehitamise teemal, kus ta lubas sõjas kannatada saanud riiki kõigis valdkondades täielikult toetada.

Ajal, mil väsimus hiilib ligi ja solidaarsus kipub mõranema, kui Euroopa valmistub kõige karmimaks talveks üle aastakümnete, toetab Euroopa kodanikuühiskond ikka truult Ukrainat tema taastumisteel ja selles, kuidas riiki kooskõlas Euroopa tuumikväärtustega paremini üles ehitada.

Konverentsil rõhutas komitee, et toetab edaspidigi ELi jätkuvat solidaarsust Ukrainaga. Komitee lubas teha tihedat koostööd Ukraina kodanikuühiskonna, sotsiaalpartnerite ja ametivõimudega, et abistada riiki selle pikas ja raskes ühinemisprotsessis, lõppeesmärgiga saada ühel päeval ELi täisliikmeks.

Konverentsi avasid komitee president **Christa Schweng** ja Krakowi aselinnapea **Andrzej Kulig**.

Christa Schweng kiitis seda, kuidas kodanikuühiskond kõigis liikmesriikides ja eelkõige Poolas on andnud Ukrainale konkreetset toetust. Komitee otsustas korraldada konverentsi just Krakówis, et avaldada tunnustust Poola inimeste südantsoojendavale solidaarsusele ning olla nende kõrval, kes selle nimel igapäevast tööd teevad.

Konverents tõi kokku ELi, Poola ja Ukraina kõrged ametnikud ning kodanikuühiskonna organisatsioonide, sealhulgas ametiühingute ja tööandjate organisatsioonide esindajad nii EList kui ka Ukrainast.

Eesmärk oli arutada jõupingutusi, mida rohujuure tasandil on seni tehtud, abistamaks abivajajaid vahetult kohapeal, sealhulgas pagulasi, riigisiseid põgenikke ja neid, kes hoolimata Venemaa jõhkra kallaletungist nende riigi vastu ei ole ikka veel oma elupaigast lahkunud.

Konverentsil vaadeldi ka viise, kuidas otseselt aidata Ukraina majandusel toime tulla sõja laastava mõjuga, kuna riigi SKP väheneb 2022. aastal eeldatavasti umbkaudu 45%. See nõuab ei midagi vähemat kui uut Marshalli plaani, et aidata taastada riik nullist rohelisel ja kestlikul viisil, mis on kooskõlas ka Euroopa töö- ja sotsiaalsete õigustega.

Kõrgetasemelisel sissejuhataval paneelarutelul hoiatasid kõnelejad sõjaväsimuse ja Ukraina aitamisest loobumise eest. Nad rõhutasid, kui oluline on ELi ja liikmesriikide toetus Ukrainale, et Ukraina jääks Euroopa üheks prioriteediks.

Ukraina ajakirjanik, poliitikakommentaator ja arvamusiidder **Vitali Portnõkov** rõhutas vajadust objektiivse ja sõltumatu ajakirjanduse järele Ukrainas: „See on sama oluline nagu Ukraina valitsus ja relvajõud. Selleks vajame me ELi toetust ja rahvusvahelisi programme. Ilma sõnavabaduse ja kvaliteetse teabeta, ilma ressurssideta, on meil riskantne olukord.“

Konverentsil oli kolm paneelarutelu, kus arutati Ukrainale antava abi erinevaid aspekte. Esimesel arutelul anti ülevaade kodanikuühiskonna organisatsioonide seni tehtud tööst, millega pakuti pagulastele kohest tuge nende saabumisel ja aidati neil integreeruda.

Teisel paneelarutelul keskenduti põgenikele ja Ukraina kodanikuühiskonna rollile selle tagamisel, et nende riik ka kriisiolukorras jätkuvalt toimiks. Lõpparutelus uuriti, kuidas ELi kodanikuühiskond saab aidata ja toetada Ukraina taastumist kooskõlas ELi väärtuste ja normidega, nagu õigusriik, demokraatia ja läbipaistvus, eelkõige ELi kandidaatriigi seisukohast.

Lisateave konverentsi kohta on kättesaadav [eraldi veebisaidil](#). (II)

[ELi maheauhinnad 2022: Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee finalistid on selgunud!](#)

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteel on heameel kuulutada välja esimeste [ELi maheauhindade](#) finalistid eri kategooriates.

Konkurss toimus koostöös Euroopa Komisjoni ja teiste partneritega, et premeerida ELi mahepõllumajandusliku väärtusahela parimaid esindajaid. Võitjad kuulutatakse kõigis kategooriates välja 23. septembril, ELi mahepäeval, toimuval eritseremoonial, kus osaleb ELi põllumajandusvolinik Janusz Wojciechowski.

Innustavad algatused rohujuuretasandil osutavad, et maheüleminek on juba kogu Euroopas tuult tiibadesse saamas. Hindamisprotsessi esimene etapp on nüüdseks lõpule jõudnud ja pärast kõigi taotluste hoolikat läbivaatamist on selgunud finalistid järgmises kolmes kategoorias:

- Parim mahetootmise VKE:

[Gino Girolomoni Cooperativa Agricola](#) – Isola del Piano, Pesaro ja Urbino provints, Itaalia

[Goodvenience.bio GmbH](#) – Magdala, Tüüring, Saksamaa

[Labonca Biohof GmbH](#) – Burgau, Steiermark, Austria

- Parim mahetoidu jaemüüja:

[Ecoveritas SA](#) – Barcelona, Hispaania

[La ferme à l'arbre de Liège](#) – Lantin, Liège, Belgia

[BIO MERCATO, seiVital GmbH](#) – Kempten, Baier, Saksamaa

- Parim mahetoidurestoran:

[Trattino](#) – Lyon, Prantsusmaa

[Lilla Bjers HB](#) – Visby, Gotlandi saar, Rootsi

[Luftburg – Kolarik im Prater](#) – Viin, Austria

Lisateavet kandideerinute, valikukriteeriumite ja auhinna kohta üldiselt leiata [ELi maheauhindade veebilehelt](#) ja [komitee veebilehelt](#).

[ELi eesistujariik Tšehhi Vabariik tahab Euroopa ümbermõtestada, ülesehitada ja ajakohastada](#)

„Euroopa kui ülesanne - ümbermõtestamine, ülesehitamine ja ajakohastamine“ Nii kõlab Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi Tšehhi Vabariigi ametlik moto. Tšehhi eesistumisperiod algas 1. juulil 2022 ja selle jooksul keskendutakse Ukraina sõja

tagajärgedega toimetulekule, Euroopa energiasõltuvuse vähendamisele ja strateegilise autonoomia suurendamisele tulevikus.

Tšehhi välisminister **Jan Lipavský** tutvustas 13. juulil 2022 toimunud täiskogu istungjärgul korraldatud arutelu käigus komitee presidendile **Christa Schwengile** ja teistele komitee liikmetele oma riigi prioriteete ELi eesistumise ajal.

„Habras majanduslik ja geopoliitiline kontekst on mõnel määral muutnud meie prioriteete ning Ukraina sõda ja selle mõju Euroopale suunab eesistujariik Tšehhi Vabariiki kogu selle perioodi jooksul,“ ütles ta. „Ajal, mil vahetult teisel pool Euroopa Liidu piire käib sõjategevus, on meie peamine ülesanne jõuda järgmisel perioodil ühtsele ja tugevale konsensusele meetmete suhtes, mis leevendavad võimalikult suurel määral

nende sündmuste negatiivset mõju meie kodanikele.“

Ammutades inspiratsiooni Tšehhi poliitiku Václav Haveli 26 aasta taguses kõnes visandatud nägemusest, põimitakse selles motos jõulise sõnumina kokku viis Tšehhi Vabariigi eesistumise sammast:

1. toimetulek pagulaskriisiga ja Ukraina sõjajärgne ülesehitamine,
2. ELi energiajulgeoleku suurendamine,
3. Euroopa kaitsevõime ja küberruumi turvalisuse edendamine,
4. Euroopa majanduse strateegilise vastupanuvõime tugevdamine,
5. ELi demokraatlike institutsioonide ja väärtuste kaitsmine.

Christa Schweng märkis, et ELi eesistujariigi Tšehhi Vabariigi prioriteedid on ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning kogu Euroopa prioriteedid ja lisas: „Tšehhi Vabariik võtab nõukogu eesistumise üle ajal, mil Euroopa Liidul on endiselt raskusi pandeemia tagajärgedest taastumisega, seistes samal ajal silmitsi Ukraina sõja tagajärgedega. Teeme kõik endast oleneva tagamaks, et meie komitee annab tugeva panuse eesistujariik Tšehhi Vabariigi tegevusse.“ (mp)

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Regioonide Komitee presidendid arutavad Euroopa tuleviku ühiseid probleeme](#)

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) täiskogu juuli istungjärgul arutasid komitee president Christa Schweng ja Euroopa Regioonide Komitee (RK) vast valitud president Vasco

Alves Cordeiro uusi väljavaateid kahe komitee ühistegevuseks ja koostööks.

Arutelu avasõnas märkis EMSK president **Christa Schweng**, et mõlemad komiteed on alati kaitsnud Euroopa projekti ja andnud sellesse väärtusliku panuse. „Praegusel kriitilisel ajal, mil Euroopa on seisab silmitsi kõiksuguste katsumustega, on nüüd rohkem kui kunagi varem vaja ühendada jõud ja tuua Euroopa inimestele lähemale,“ sõnas ta.

Vasco Alves Cordeiro nõustus mõlema komitee ühistegevuse poliitilise tähtsusega, iseäranis praegustel ELi jaoks rasketel aegadel. „Nii pandeemiajärgsel ülesehitamisel, Euroopa demokraatia tugevdamisel, Ukraina vastu suunatud sõja ning selle sotsiaalsete ja majanduslike tagajärgedega toime tulemisel kui ka ühtekuuluvuspoliitika kaitsmisel on mõlemad komiteed näidanud üles ühist huvi ja vastutust, et teha oma hääl selgelt kuuldavaks ja viia Euroopa Liitu edasi,“ ütles ta.

Kõigi jaoks tugevam ja õiglasem Euroopa ning kindlam ühtekuuluvuspoliitika tulevikus on RK äsja valitud presidendi kaks põhieesmärki, mida EMSK jagab ja toetab. Demokraatlikust seisukohast tugevam Euroopa on liit, millel on tugevad väärtused ja aluspõhimõtted, nagu vabadus, inimväärikuse austamine, õigusriik ja demokraatia, ning õiglasem Euroopa, mis seisab soolise võrdõiguslikkuse ja kaasava ühiskonna eest. Teisel prioriteedil – ühtekuuluvuspoliitikal – on tähtis roll Euroopa Liidu majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamisel. Cordeiro märkis, et RK kaitseb ühtekuuluvuspoliitikat kindlalt tulevastes ELi

2027. aasta järgse eelarve üle peetavates tulistes aruteludes.

Schweng rõhutas, kui oluline on inimeste osalemine ELi protsessis. Tema sõnul tuleb selle nimel tihedalt koostööd teha ning Euroopa tuleviku konverentsi järelmeetmed annavad võimaluse seda koostööd ellu viia. „Konverents on suurepärane võimalus, aga ka tohutu vastutus inimeste ees,“ ütles **Schweng**. „Peame saatma nende osalemise edendamiseks selge sõnumi,“ lisas **Cordeiro**.

Järgnevas arutelus ütles EMSK kodanikuühiskonna organisatsioonide rühma esimees **Séamus Boland**: „Meil EMSKs on oma RK kolleegidega ühine eesmärk, milleks on tagada, et inimestel, keda me esindame, on juurdepääs vajalikele avalikele teenustele. Üheskoos tegutsedes saame teha selgelt kuuldavaks sageli vaesuse või tõrjutuse tõttu maha jäetud inimeste vajadused.“

EMSK tööandjate rühma esimees **Stefano Mallia** toonitas ühtekuuluvuspoliitika osatähtsust majanduskasvu ja heaolu edendamisel ning vajadust luua majanduskeskkond, milles saaksid igas suuruses uuenduslikud ettevõtted jõudsalt areneda. Mallia sõnul tähendab tugev Euroopa tugevat majandust, vastupanuvõimelist ühtset turgu ja paremaid tingimusi uute katsumustega tegelemiseks.

Töötajate rühma esimeest **Oliver Röpke** rõõmustas RK uue presidendi tugev pühendumus luua tugevam ja õiglasem Euroopa ning kindlam demokraatia. Samuti rõhutas ta mõlema komitee teineteist täiendavat rolli. Ta juhtis tähelepanu RKga tehtavale koostööle Euroopa tuleviku konverentsi järelmeetmete elluviimisel ning sõnas, et mõlemad komiteed töötavad inimeste suurema kaasamise nimel.

Komiteede presidendid töid esile oma pühendumuse tegutseda üheskoos õiglasema ja tugevama Euroopa loomisel ning teha kuuldavaks kohalike osalejate hääl. (ab)

Lääne-Balkanil on viimane aeg investeerida oma noortes

Selleks et tagada oma kodanikele jõukam tulevik, peavad Lääne-Balkani riikide valitsused tegelema probleemidega, mida kogevad noored, kelle käes on sellise tuleviku võti. Piisavad ja läbipaistvad eelarveeraldised noortepoliitika arendamiseks ning

noorte kaasamine ELiga ühinemise protsessi on eeltingimused positiivsete muutuste hõlbustamiseks ja noorte olukorra parandamiseks selles piirkonnas.

Komitee liige ja arvamuse „[Lääne-Balkani riikide noortepoliitika kui osa Lääne-Balkani innovatsioonikavast](#)“ raportöör **Ionuț Sibian** rõhutas ELi institutsioonide rolli: „ELi institutsioonid peavad Lääne-Balkani riike rohkem toetama, et noorte osalust parandada. Noortegarantii tuleb Lääne-Balkani riikides rakendada

partnerluses noortegarantii pakkujate ja asjaomaste sidusrühmadega.“

Komitee liige ja arvamuse kaasraportöör **Andrej Zorko** kutsub kõiki kuut Lääne-Balkani partnerit üles viima oma tegevust kooskõlla ELi peamiste noortepoliitika dokumentidega ja investeerima veelgi enam tõenduspõhisesse noortepoliitikasse noorte arenguga seotud probleemide lahendamiseks.

Piirkonna muutmine tulevikuväljavaadetega paigaks

Noorte väljarände kõrge tase Lääne-Balkani riikidest, mis on olnud pikaajaline probleem, tuleneb eelkõige noorte suutmatusest saada kvaliteetset haridust ja piiratud karjäärivõimalustest.

Praegused haridussüsteemid ja õppekavad vajavad hädasti reformi. Tuleks innustada ja edendada noorte ettevõtlussuutlikkust, samal ajal kui piirkonna sotsiaalset taristut tuleb veelgi tugevdada.

ELi Lääne-Balkani riikide innovatsioonikava hõlmab noori ning seetõttu julgustatakse selles Lääne-Balkani riikide valitsusi looma oma noortepoliitika raamistikku ja jätkama vajalikke reforme, et muuta Lääne-Balkan noorte jaoks tulevikuväljavaadetega piirkonnaks. (at)

Naistevastane vägivald tuleb tunnistada ELis kuriteoks

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täiskogu juuli istungjärgul arutati koos Cristina Fabre'iga Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudist komisjoni direktiivi eelnõu soolise vägivalda ja soolise võrdõiguslikkuse vastase võitluse kohta.

Viimastel aastatel on Euroopa Liit intensiivistanud jõupingutusi soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu tugevdamiseks ja süvalaiendamiseks. Sellele vaatamata on naistevastane vägivald kogu Euroopas jätkuvalt üks sagedasim inimõiguste rikkumine, mille ohvriks langeb kolmandik naisi.

Arutelu avamisel lausus komitee president **Christa Schweng**: „Kodanikuühiskonna esindajana on komitee võtnud kohustuse aidata saavutada sooliselt võrdõiguslikum ühiskond ning Euroopa Liit, kus pole naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalda.“

Cristina Fabre Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudist tõi välja ebavõrdsuse majandusliku mõju: „Soolise võrdõiguslikkuse edendamine parandab meie majandust. Kui suudame tagada naiste ja tütarlaste õigused, võib SKP elaniku kohta suureneeda 6,9%-lt 9,6%-le.“

José Antonio Moreno Diaz, kes koostas komitee arvamuse hiljutise [ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb naistevastase vägivalda ja perevägivalda tõkestamist](#), kõneles sellest, kuidas EL saaks võidelda naiste- ja tütarlastevastase vägivalda epideemiaga: „Naistevastane vägivald on inimõiguste rikkumine, mistõttu me nõuame selle lisamist ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1

kohasesse ELi kuritegude loetellu.“ Komitee sõnul ei saa sotsiaalseid probleeme lahendada üksnes kohtusüsteemi kaudu ning karistamine ei peaks olema ainus tegutsemisvahend. „Ohvritel peab olema juurdepääs tervishoiuteenustele, sh seksuaal- ja reproduktiivtervise teenustele,“ selgitas kaasraportöör **Ody Neisingh**. „Parandada tuleb süsteemi, mitte allutada naisi sellele.“

Täiskogul võeti vastu ka eesistujariigi Tšehhi taotlusel koostatud eraldi [arvamus soolise võrdõiguslikkuse](#) kohta. Komitee raportöör **Milena Angelova** märkis, et sooline võrdõiguslikkus nõuab kõikide ühiskonnas osalejate heakskiitu, vastutust ja pidevat pühendumust. „Peame looma elukestva soolise võrdõiguslikkuse kultuuri, mis hõlmab kõiki eluetappe ja -valdkondi,“ ütles Milena Angelova. (gb)

Kestlike toodete uutesse eeskirjadesse tuleb lisada sotsiaalne mõõde

Täiskogu juuli istungjärgul kutsus Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Euroopa Komisjoni üles tugevdama sotsiaalseid aspekte olulistes ettepanekutes, millega ühtlustatakse ELi eeskirju kestlike toodete, ökodisaini ja kestliku tekstiili kohta.

Komitee võttis vastu arvamused komisjoni kestlike toodete kava kohta, milles käsitletakse [kestlike toodete normiks muutmist](#), [uut ökodisaini määrust](#) ja [kestliku tekstiili strateegiat](#).

Ettepanekud on osa [ELi uuest ringmajanduse tegevuskavast](#) ja need tugevdavad jõupingutusi, et muuta Euroopa praeguste kriiside, st COVID-19 pandeemia, Ukrainas toimuva Venemaa sõja ja kliimamuutuste tingimustes vähem ressursist sõltuvaks.

[Arvamus](#)es kestlike toodete tegevuskava ja ökodisaini määruse kohta leiab komitee, et ELi ringmajanduse strateegia on edukas ainult siis, kui tootjad, tarbijad ja töötajad ning ametiasutused on nõuetekohaselt kaasatud ja teavitatud.

Selle edukaks rakendamiseks on vaja selgeid, usaldusväärseid ja järjepidevaid eeskirju. Need on vajalikud selleks, et tagada kestlike toodete konkurentsivõime ja muuta üleminek ringmajandusele kaasavamaks.

Uue ökodisaini määruse laiem kohaldamisala

Ringmajandusele üleminekuks on vaja uusi nõudeid näiteks toodete vastupidavuse, parandatavuse, ringlussevõtu, keskkonnamõju ja CO₂ heite kohta ning paremaid eeskirju digitaalsetel tootepassidel ja märgistel esitatava teabe kohta.

Kahjuks ei hõlma määrus sotsiaalset mõõdet. Viide komisjoni direktiivi ettepanekule äriühingute kestlikkusalase hoolsuskohustuse kohta ei näi olevat piisav.

Rohkem tuleb keskenduda töötajate õigustele ja lapstööjõu probleemile

Komitee rõhutas eraldi [arvamuses](#) kestliku tekstiili kohta, et suuremat rõhku tuleb panna tekstiilisektori sotsiaalsetele aspektidele, eelkõige töötajate õigustele ja kollektiivlääbirääkimistele. Komitee nõuab rangeid meetmeid, mis keelaksid majandussuhted ettevõtetega, mis kasutavad lapstööjõudu või ei taga inimväärseid töötingimusi.

Lisaks soovib komitee, et inimesed peaksid ostma ja kandma riideid vastutustundega. Kooskõlas selle üleskutsega on vaja investeringuid ja programme, mille abil parandada kontrolliasutuste suutlikkust ja sotsiaalpartnerite tegevussuutlikkust ülemaailmsete kokkulepete ja töötajate õiguste järelevalves.

Et tagada tasakaal ettevõtjate ja teiste tekstiili tarneahelas osalejate vahel, soovib komitee võtta kasutusele ülemaailmsed kestlikkuse parimad tavad. (ks)

[ELi julgeoleku ja kaitse tegevuskava: Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kutsub liikmesriike üles tegutsema ühtselt ja kindlalt](#)

Uues arvamuses toetab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täielikult [„Julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsa tehnoloogia tehnoloogia Euroopa tegevuskava“](#) eesmärgi, mis on Ukraina

sõda silmas pidades eriti ajakohased.

Juuli täiskogu istungjärgul võttis komitee vastu [arvamuse](#) „Julgeoleku- ja kaitsetehnoloogia tegevuskava“. Tunnustades komisjoni ettepanekuid üldiselt hea algatusena, mille abil on võimalik tegutseda ja reageerida mitmesugustele kriisidele ja geopoliitilistele probleemidele, rõhutas komitee siiski, et komisjon peaks rohkem investeerima horisontaalsesse ja vertikaalsesse sünergiasse liikmesriikide vahel.

Eelkõige leiab komitee, et võimalikult kiiresti tuleks vastu võtta terviklik lähenemisviis, mis ulatub üle tsiviil- ja militaarvaldkonna piiri ning ühendab Euroopa ja riikliku tasandi. Sissetung Ukrainasse on häirekell, mis annab meile märku tavapärasest palju kiiremini tegutseda.

Lisaks soovitatakse arvamuses tehniliste aspektide osas, et tegevuskavadesse tuleks lisada elutähtsa tehnoloogia ELi vaatluskeskuse järeldused. Üleminekut tehnoloogia- ja tööstustsükli eri etappide vahel saab edukalt juhtida üksnes siis, kui vastutus algatuse eest ja sellega seotud kohustused on selged.

Komitee kutsub samal ajal liikmesriike üles tagama, et nende viivitamatu reageerimine Venemaa agressioonile Ukraina vastu oleks kooskõlas pikaajalise tegevuskava sisu ja eesmärkidega. Lühiajalisi riiklike kaitseinvesteeringuid tuleb Euroopa tasandil koordineerida, et vältida suuremat killustumist ja dubleerimist.

Samuti teeb komitee ettepaneku luua väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ja idufirmade jaoks veebipõhine ühtne kontaktpunkt – n-ö ELi VKEde nurgake, kus ettevõtjad saaksid sisestada eelnevalt

kindlaksmääratud andmeid ja saada vastutasuks kohandatud teavet selle kohta, milline/millised Euroopa programm/programmid saaksid neid kõige paremini toetada. (ks)

ELi-USA kaubandus- ja tehnoloogianõukogu peab varmalt näitama eeskuju kaubanduse, tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas

Juulis toimunud täiskogu istungjärgul väitis Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, et uus kaubandus- ja tehnoloogianõukogu võib pakkuda nii ELi kui ka USA jaoks uuenduslikke võimalusi teha koostööd turvalisema ja jõukama maailma nimel kestliku arengu põhimõtete ja demokraatlike väärtuste alusel. Nõukogu töö on kavandatud osalusprotsessina ning seetõttu peab see toimuma läbipaistvalt ja tihedas koostöös kodanikuühiskonna ja sidusrühmadega.

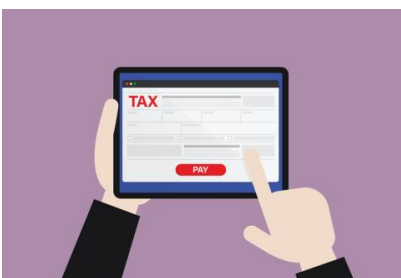
Omaalgatuslikus arvamuses „[Uus ELi-USA kaubandus- ja tehnoloogianõukogu: ettevõtjate, töötajate ja tarbijatega seonduvad prioriteedid ning vajalikud kaitsemeetmed](#)“ toob komitee välja selle nõukogu prioriteedid.

Komitee president Christa Schweng märkis: „Kaubandus- ja tehnoloogianõukogu näol on tegu uue koostöövormiga. Selle peamine eesmärk peab olema uurida, kuidas kaubandus ja tehnoloogia saaksid paremini toimida meie ühiskonna heaks. Kodanikuühiskonnal mõlemal pool Atlandi ookeani peab olema selles nõukogus oluline roll.“

Komitee liige ja arvamuse raportöör Timo Vuori sedastas: „ELi-USA kaubandus- ja tehnoloogianõukogu peab nii lühi- kui ka pikaajalises perspektiivis pakkuma lahendusi kahepoolse ja rahvusvahelise kaubanduskeskkonna parandamiseks. Vastasel korral ootab teda läbikukkumine.“

ELil ja USA-l on endiselt kõige integreeritumad kahepoolsed majandussuhted maailmas, moodustades pool maailma SKPst ning kolmandiku maailma kaubandusvoogudest.

Täiskogule kõnelema kutsutud majandusteadlane ja kirjanik Fredrik Erixon selgitas, et see algatus annab mõlemale partnerile uue võimaluse mõjutada maailma majandust, tehes seda ühiselt ja otsides partnerlussuhteid sarnaselt meelestatud riikidega, kellega jagatakse majanduslikke ja poliitilisi põhiväärtusi.

Tugevam siseturg digimajanduse ühtse maksustamise kaudu

Ettevalmistavas arvamuses rõhutab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee selliste kooskõlastatud ELi õigusnormide

tähtsust, millega kehtestatakse digiteenuseid osutavate ettevõtete maksumäärad. See tagab majanduskasvu soodustava ettevõtluskeskkonna ja toob kasu siseturule, vältides samal ajal lünki, mida tekitaksid eraldiseisvad riiklikud algatused. Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi Tšehhi taotlusel koostatud komitee arvamuses märgitakse, et mis tahes uute eeskirjadega tuleb vältida topeltmaksustamist ja minimeerida nõuete täitmisega seotud kulusid ettevõtjate jaoks.

Kuigi ELil võib olla juhtiv roll digimajanduse maksustamise eeskirjade kindlaksmääramisel, peaks ta järgima OECD/G20 raames saavutatud rahvusvahelist kokkulepet. Selle kohta lausus raportöör **Benjamin Rizzo**: „OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasava raamistiku nii esimest kui ka teist sammast tuleb ELis rakendada niipea, kui see on teostatav. See aitab saavutada suurt kooskõla rahvusvahelise kokkuleppega, mille üle asutakse pidama läbirääkimisi OECD/G20 raames.“ Kaasraportöör **Petru Dandea** lisas: „Komitee rõhutab, et nõuetekohaselt koostatud rahvusvahelised maksuseadused digiettevõtjate maksustamiseks on olulised maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise tavade ennetamiseks ning õiglase, stabiilse ja progressiivse maksusüsteemi kujundamiseks.“ (tk)

Piiriülese kaugtöö maksustamise eeskirju tuleb ajakohastada ja lihtsustada

Mil viisil tuleks palku ja äriühingu kasumit maksustada, et see vastaks tänapäeva töökeskkonna vajadustele? Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu juuli istungjärgul vastu arvamuse, milles seda keerulist ülesannet käsitletakse ning ühtlasi kaugtöö laiendamist toetatakse ja selleks innustatakse. Ajakohastatud ja kergesti järgitavad eeskirjad peaksid tagama, et Euroopa töötajaid ja tööandjaid ei maksustata mitmekordselt või ei jäeta tahtmatult maksustamata seetõttu, et nad töötavad välismaalt.

„Elame uues maailmas, kus inimesed tahavad teistmoodi töötada. Komitee toetab täielikult paindlikumat töötamist ja piiriülest kaugtööd,“ kinnitab raportöör **Krister Andersson**. „Kuid see uus paradigma on suur proovikivi ka rahvusvaheliste maksusüsteemide ja tõhusa Euroopa ühtse turu jaoks.“ Muude meetmete hulgas teeb komitee ettepaneku luua Euroopa tasandil ühe akna süsteem, nagu tehti näiteks käibemaksu puhul. Tööandja teataks, kui mitu päeva töötas piiriülene kaugtöötaja oma elukohariigis ja kui mitu päeva tööandja asukohariigis. Sellest teabest lähtuvalt oleks maksuhalduritel võimalik hinnata, millises riigis on tulu maksustatav või milline osa tulust tuleks maksustada millises riigis. **Krister Anderssoni** sõnul võimaldaks see süsteem töötajatel ja tööandjatel vähendada liikmesriikidevahelisi maksuvaidlusi ning aitaks samal ajal tagada maksude nõuetekohase kogumise, ilma et konkreetne inimene peaks esitama deklaratsiooni mitmes riigis. (tk)

Õiglane digiüleminek: inimõigused ja inimkontroll peavad jääma kesksele kohale

Paljudel eurooplastel puudub veel digikirjaoskus ja enamik riiklikke haldusasutusi ei kasuta ikka veel digilahendusi. Kui muuta inimeste juurdepääs teatavatele üldhuviteenustele sõltuvaks digiidentiteedi olemasolust, võib see viia olukorrani, millest kumbki pool kasu ei saa, sest märkimisväärsele osale eurooplastest jäävad need teenused kättesaamatuks.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuses, mille koostas **Dimitru Fornea** ja mis võeti vastu täiskogu juuli istungjärgul, kõlavad ärevad noodid. Digi- ja tööstusrevolutsiooniga kasutusele võetud uued haldusvahendid ei tohi olla rõhuvad ega viia selleni, et inimesed on oma igapäevaelus sunnitud sisse logima digitaalse tehnoloogia süsteemidesse, mida kontrollitakse ebademokraatlikul viisil.

„Digitehnoloogia lahenduste eelised on ilmsed,“ sõnas **Dimitru Fornea**. „Siiski võib nende kiire rakendamine, eelkõige selliste üldhuviteenuste valdkondades nagu digiidentiteet, viia märkimisväärse arvu eurooplaste kõrvalejätmisseni. Me peame tagama inimjuhitavuse, demokraatliku kontrolli ja kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamise.“

Komitee on seisukohal, et sellised digitehnoloogia lahendused nagu digitaalne identiteet, digitaalsed maksevahendid ning integreerimine virtuaalsetesse ja liitreaalsuse platvormidesse peaksid jääma täiendavateks vahenditeks ega tohiks täielikult ega ebaõiglaselt asendada muid tavasid, mida inimesed on tuhandete aastate jooksul arendanud ja täiustanud.

Komitee on esimene Euroopa institutsioon, kes kutsub üles kohaldama tehisintellektisüsteemide kasutamisel inimjuhitavuse põhimõtet ning kordab, et inimestele peab jääma viimane sõna ja neil peab olema masinate arendamisel täielik kontroll otsuste tegemise protsesside üle. (mp)

UUDISEID RÜHMADELT

Äriühingute kestlikkusalane hoolsuskohustus: bürokraatlik peletis või mõttekas vahend?

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tööandjate rühma esimees Antje Gerstein

23. veebruaril esitas Euroopa Komisjon oma ettepaneku võtta vastu direktiiv äriühingute kestlikkusalase hoolsuskohustuse kohta. Direktiivis sätestatakse äriühingutele raamistik, mille

alusel on nad kohustatud tegema kindlaks keskkonna- ja inimõiguste rikkumisest tuleneva negatiivse mõju oma organisatsioonis ja kogu väärtusahelas ning võtma vastavasisulisi meetmeid.

Direktiiv selle praegusel kujul ei täida aga seatud eesmärgi. On oluline märkida, et Euroopa Komisjoni omaenda õiguskontrollikomitee töi hindamisaruandes esile tõsised puudused, näiteks on probleemi kirjeldus ebamäärane ja aruannet tuleks paremini kooskõlastada teiste algatustega.

Kaasseadusandjad peaksid püüdma loobuda sätetest, mille eesmärk on vaid seada kohustusi, ning valida pigem protsessile suunatud lähenemisviis, mis põhineb kaasamisel ja usalduse loomisel. See tähendab, et ettevõtjatelt tuleks eeldada, et nad kavandavad oma inimõigustega seotud hoolsuskohustuse menetlused riskipõhisel ning nende potentsiaalse ja tegeliku mõjuga proportsionaalsel viisil.

Kuna äriühingud vajavad õiguskindlust ja nad peavad vähendama vastutusriske, võivad nad tunda survet lühendada oma tarneahelaid ja lahkuda piirkondadest, kus inimõiguste olukord võib olla problemaatiline. Sellel võivad olla tõsised tagajärjed, sest see kahjustaks ülemaailmset kaubandust ning paljud töötajad arengumaades ja tärkava turumajandusega riikides kaotaksid oma töö.

Nii õiguskontrollikomitee arvamuses kui ka komitee arvamuses „[Äriühingute kestlik üldjuhtimine](#)“ rõhutatakse vajadust regulatiivse ja poliitilise sidususe järele. ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted ja OECD suunised on võrdlusalused, milles on selgelt esitatud kõigi osalejate kohustused ja vastutus ning neist tuleb kinni pidada.

Euroopa Parlament ja ELi nõukogu peavad tegema valiku: kas nad soovivad luua konstruktiivse, partnerlusel põhineva, tulevikukindla, tulemustele orienteeritud ja tegelikkusele vastava lähenemisviisi kestlikele ülemaailmsetele tarneahelatele? Kas nad tahavad tagada, et paralleelsed toodetega seotud algatused oleksid paremini kooskõlas? Kui jah, siis on jäänud veel palju ära teha. Kinnitame, et tööandjad kohustuvad andma oma panuse eduka tulemuse tagamiseks. Kõnealune direktiiv on seotud meie liikmete põhitegevusega. Meie ainus võimalus on tegutseda õigesti.

Täismahus teksti leiate tööandjate rühma uudiskirjast: <https://europa.eu/!vYX7Wq>

Talv, gaas ja küte

Töötajate rühm

Euroopa seisab silmitsi raske olukorraga pärast aastatepikkust hooletust ja põhjendamatu optimismi energiaküsimustes. Võttes arvesse tuumarajatiste sulgemist ja peamiselt gaasi või kivisöega asendamist (millele lisandub igal aastal kümneid tuhandeid

enneaegsete surmajuhtumeid), sõltuvust maagaasist kui lihtsast ja odavast (ja viimasel ajal ka keskkonnahoidlikust) alternatiivist ning kriisidele ja suure osakaaluga taastuenergia pakkumiseks halvasti kohandatud energiaturgu paistab tänavune talv tulevat eriti karm.

Need asjaolud, millele lisas hoogu Venemaa sissetung Ukrainasse, on transpordi- ja energiahindu hüppeliselt suurendanud. Koos paljude põhitoiduainete hinnatõusuga, mis on tingitud häiretest ülemaailmses toidutarneahelas, on inflatsioon jõudnud aastakümnete kõrgeimale tasemele. Järsk hinnatõus mõjutab iseäranis kõige haavatavamaid elanikkonnarühmi, kes ei suutnud juba varem energiale, transpordile ja toidule rohkem kulutada, rääkimata tõenäolisest näljast ülejäänud maailmas, kus suuremaid kulutusi ei ole lihtsalt võimalik teha.

Samal ajal kui ettevõtetel on raske järsult kerkivate kulude tõttu oma tegevust jätkata ning kodanikke ja töötajaid painab kahtlus, kas nad saavad sel talvel kütte sisse lülitada, on kava „REPowerEU“ ja energiaturu reformimine teretulnud leevendus. Rohepöördest ja õiglasest üleminekust ei ole saanud mitte ainult kliimavajadus, vaid ka sotsiaalne ja geopoliitiline vajadus. Kui ei võeta otsustavaid meetmeid fossiilkütustest loobumiseks, kukuvad meie poliitilised süsteemid tõenäoliselt kokku ammu enne mis tahes kliimaeesmärkide saavutamist. (prp)

Vabatahtlikud: Euroopa ühiskonna põhitegijad

Komitee kodanikuühiskonna organisatsioonide rühm

COVID-19 pandeemia ajal toimunud mitteametlik ja ametlik vabatahtlik tegevus ning Ukraina pagulastele antud abi on taas näidanud vabatahtliku tegevuse olulist ja terviklikku panust ühiskonda. Vabatahtlikul tegevusel on keskne roll sotsiaalse kapitali, sotsiaalse kaasatuse ja ühtekuuluvuse loomisel. See on

ka tähtis enesearengu allikas ning kõige ilmsem näide kodanike kaasatusest ja kodanikuaktiivsusest.

7. juulil 2022 Poolas Gdańskis toimunud konverentsil „[Vabatahtlikud - Euroopa tulevikku kujundavad kodanikud](#)“ kutsusid osalejad muu hulgas üles tegema järgmist:

- suurendama ühiskonna teadlikkust vabatahtliku tegevuse panusest Euroopa ühiskonda, näiteks tutvustades usaldusväärseid mudeleid ja andmeid, mis mõõdavad vabatahtliku tegevuse majanduslikku panust ja panust SKPsse;
- kehtestama vabatahtlikku tegevust soodustava poliitika ja/või regulatiiv- ja õigusraamistiku, mille üle otsustatakse riigipõhiselt ja otse kodanikuühiskonna organisatsioonidega konsulteerides;
- tagama vabatahtlikule tegevusele struktureeritud ja jätkusuutliku rahastamise ning turvalise ja hea toetuse ja taristu;
- seadma vabatahtliku tegevuse taas Euroopa poliitilisse tegevuskavasse, näiteks töötades selleks välja terviklikuma üleeuroopalise vabatahtlikute programmi ja toetades seda aktiivselt, luues kogu ELi hõlmava vabatahtliku tegevuse veebisaidi ja tehes 2025. aastast Euroopa vabatahtlike aasta.

Konverentsi korraldas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kodanikuühiskonna organisatsioonide rühm koostöös mitme Euroopa ja kohaliku partneriga. See tõi kokku vabatahtlikud, teadlased, riiklike ja Euroopa kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad ning avaliku sektori asutused. Arutati ja jagati kogemusi sellistes aspektides nagu vabatahtliku tegevuse suundumused ELis, avaliku sektori asutuste toetus organisatsioonidele ja vabatahtlikele ning uued vabatahtliku tegevuse vormid.

Konverentsi kõik järeldused ja soovitused on kättesaadavad aadressil <https://europa.eu/!KC4tFR>

Toimetus

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)

Daniela Marangoni (dm)

Käesolevale väljaandele tegid kaastööd

Amalia Tsoumani (at)

Agata Berdys (ab)

Daniela Marangoni (dm)

Daniela Vincenti (dv)

Ewa Haczyk-Plumley (ehp)

Giorgia Battiato (gb)

Jasmin Kloetzing (jk)

Katerina Serifi (ks)

Katharina Radler (kr)

Laura Lui (ll)

Marco Pezzani (mp)

Margarida Reis (mr)

Pablo Ribera Paya (prp)

Thomas Kersten (tk)

Vastutav koordineerija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Address

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
Jacques Delors'i hoone,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel: (+32 2) 546 94 76
E-post: eescinfo@eesc.europa.eu

EMSK Info ilmub üheksa korda aastas komitee täiskogu istungjärkude ajal. EMSK Info on kättesaadav 23 keeles. EMSK Info ei ole ametlik aruanne komitee töö kohta, sellekohane teave avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas ja komitee teistes väljaannetes. Artiklite kasutamine on lubatud, kui allikana mainitakse EMSK infot ja trükise link saadetakse toimetusele.

10/2022